

ODŮVODNĚNÍ

k návrhu vyhlášky o výši ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu pro rok 2020

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejich hlavních principů

Předkládaný materiál obsahuje návrh vyhlášky, kterou se stanoví výše ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu cestovních kanceláří pro rok 2020. Návrh vyhlášky je prováděcím právním předpisem k zákonu č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon“ nebo „zákon č. 159/1999 Sb.“).

Návrh vyhlášky stanoví výši ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu cestovních kanceláří pro rok 2020. Garanční fond cestovních kanceláří (dále také jen „garanční fond“) jako účelové sdružení peněžních prostředků byl zřízen s účinností od 1. 7. 2018 novelou zákona č. 159/1999 Sb. provedenou zákonem č. 111/2018 Sb. Podle § 10g odst. 1 zákona jsou základem pro výpočet ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu roční plánované tržby cestovní kanceláře z prodeje zájezdů a z prodeje služeb cestovního ruchu, které jsou součástí spojených cestovních služeb; pokud tyto tržby mají být nižší než tržby dosažené cestovní kanceláří v předchozím roce, pak jsou základnou pro výpočet ročního příspěvku tržby z prodeje zájezdů a z prodeje služeb cestovního ruchu, které jsou součástí spojených cestovních služeb v předchozím roce. Základem pro výpočet ročního příspěvku nově vzniklé cestovní kanceláře jsou pak podle § 10g odst. 2 zákona plánované tržby cestovní kanceláře z prodeje zájezdů a z prodeje služeb cestovního ruchu, které jsou součástí spojených cestovních služeb, a to za období od jejího vzniku do konce kalendářního roku, ve kterém vznikla. Podle § 10g odst. 3 zákona činí výše ročního příspěvku cestovní kanceláře nejvýše 0,1 % ze základu pro výpočet ročního příspěvku do garančního fondu. Konkrétní výši ročního příspěvku cestovní kanceláře platnou od 1. ledna 2020 stanoví Ministerstvo pro místní rozvoj vyhláškou vydanou nejpozději do 30. září 2019.

Výše ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu pro rok 2018 a pro rok 2019 byla stanovena takto:

Rok	2018	2019
Výše ročního příspěvku	0,1 % ze základu pro výpočet ročního příspěvku ¹	0,1 % ze základu pro výpočet ročního příspěvku
Právní úprava	Přechodná ustanovení k novele zákona č. 159/1999 Sb. provedené zákonem č. 111/2018 Sb. – bod 5.	Vyhláška č. 188/2018 Sb., o výši ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu pro rok 2019

¹ Základem pro výpočet ročního příspěvku do garančního fondu pro rok 2018 byly plánované tržby cestovní kanceláře pro druhé pololetí roku 2018 ze zájezdů a z prodeje služeb cestovního ruchu, které jsou součástí spojených cestovních služeb. Příspěvek byl splatný do 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona č. 111/2018 Sb.

Hlavním cílem navrhované vyhlášky je tedy stanovení konkrétní výše ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu pro rok 2020. Ustanovení § 10g odst. 3 zákona pak stanoví kritéria, ke kterým má Ministerstvo pro místní rozvoj při stanovení konkrétní výše ročního příspěvku přihlídnout – jsou jimi počet cestovních kanceláří, celková výše tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby, počet úpadků cestovních kanceláří, výše ročního plnění z garančního fondu a výše prostředků sdružených v garančním fondu.

K jednotlivým kritériím se uvádí:

Počet cestovních kanceláří

Počet cestovních kanceláří, které jsou provozovány v České republice, se v posledních letech pohyboval okolo necelého jednoho tisíce. Ke dni 25. 4. 2018 bylo v České republice provozováno 852 cestovních kanceláří. K 1. 7. 2019 bylo provozováno 851 cestovních kanceláří. Předpoklad, že do počtu cestovních kanceláří výrazněji zasáhne novela zákona č. 159/1999 Sb. vyhlášená jako zákon č. 111/2018 Sb., a to v souvislosti s nově zavedeným cestovním produktem, kterým jsou spojené cestovní služby², se tedy nenaplnil. Spojené cestovní služby, oproti zájezdům, představují pouze okrajový cestovní produkt – oprávněním pro zprostředkování spojených cestovních služeb disponuje pouze 27 cestovních kanceláří (přitom 26 z nich je oprávněno pořádat i zájezdy a pouze 1 cestovní kancelář se zabývá výhradně zprostředkováním spojených cestovních služeb).

Celková výše tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby

Při určení celkového objemu tržeb za prodané zájezdy a za spojené cestovní služby bylo vycházeno z úhrady příspěvků cestovních kanceláří do garančního fondu, neboť právě tyto příspěvky vycházejí z tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby (v roce 2018 byly základnou pro výpočet plánované tržby cestovní kanceláře pro 2. pololetí 2018):

Rok	Celková výše uhrazených příspěvků	Celková výše tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby
2018	13 121 091,41 Kč	26 242 182 820 Kč ³
2019	31 431 513,02 Kč	31 431 513 020 Kč

Údaje k 1. 7. 2019

Počet úpadků cestovních kanceláří

V roce 2019 (ke dni 1. 7. 2019) nebyl prozatím zaznamenán úpadek žádné cestovní kanceláře. V předchozích letech byl zaznamenán tento počet úpadků:

Rok	Počet cestovních kanceláří
2014	5
2015	2
2016	4
2017	2
2018	3

² § 1c zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů.

³ Celková výše tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby za rok 2018 tvoří dvojnásobek těchto tržeb za 2. pololetí roku 2018.

Výše ročního plnění z garančního fondu

K čerpání prostředků z garančního fondu doposud nedošlo.

Výše prostředků sdružených v garančním fondu

V garančním fondu cestovních kanceláří je ke dni 1. 7. 2019 sdruženo celkem 44 582 604,43 Kč. Celková výše uhrazených příspěvků za 2. pololetí 2018 činila 13 121 091,41 Kč. V roce 2019 cestovní kanceláře uhradily příspěvky ve výši 31 431 513,02 Kč. Zbývajících 30 000 Kč tvoří pokuty vybrané za přestupky podle § 10b odst. 3 písm. g) § 10c odst. 1 zákona č. 159/1999 Sb.⁴

Z vyhodnocení zákonem stanovených kritérií je možno konstatovat, že situace na trhu zájezdů a spojených cestovních služeb je stabilizovaná. Svědčí o tom jednak ustálený počet cestovních kanceláří, který ani v souvislosti s novelou zákona č. 159/1999 Sb. provedenou zákonem č. 111/2018 Sb. nedoznal podstatných změn, počet úpadků cestovních kanceláří v řádu jednotek případů ročně a meziroční nárůst tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby (nárůst na 31 mld. Kč). Skutečná výše zákonných nároků zákazníků, která překročí sjednaný limit pojistného plnění a která bude muset být uhrazena z garančního fondu, se může pohybovat od 0 Kč (za předpokladu, že k úpadku s nedostatečnou výší limitu pojistného plnění v konkrétním roce vůbec nedojde) až po částky dosahující několik set milionů Kč (zákonné nároky, které by při úpadku některé z největších cestovních kanceláří výrazně překročily limit pojistného plnění). Vzhledem k absenci regulace uplatňované pro pojišťovnictví není nutné pro garanční fond cestovních kanceláří uvažovat extrémně obezřetnou variantu nepostačitelnosti garančního fondu pouze jedenkrát za 200 let (analogie 200leté události, se kterou pracuje regulace v pojišťovnictví Solvency II), ale postačí výrazně nižší hladina. Nepostačitelnosti garančního fondu v průměru 1 x za 20 let, tj. analogie 20leté události, odpovídá při celkovém objemu tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby v celkové výši 25 mld. Kč částka 50 mil. Kč. Ve sledovaném období však došlo k výraznému navýšení objemu tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby na 31 mld. Kč. Tomuto navýšení je třeba přizpůsobit také cílovou částku peněžních prostředků sdružených v garančním fondu. Při objemu tržeb 31 mld. Kč se jedná o cílovou částku 62 mil. Kč. S ohledem na výši peněžních prostředků sdružených v současné době v garančním fondu (necelých 45 mil. Kč) a s přihlédnutím k vývoji tržeb za zájezdy a za spojené cestovní služby je možno stávající výši ročního příspěvku do garančního fondu stanovenou na 0,1 % ze základu pro výpočet ročního příspěvku snížit na 0,05 %; stanovená výše příspěvku odpovídá peněžním prostředkům ve výši okolo 16 mil. Kč (přitom se předpokládá další růst tržeb za prodej zájezdů a spojených cestovních služeb).

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Návrh vyhlášky je v souladu s § 10g odst. 3 zákona, který zmocňuje Ministerstvo pro místní rozvoj k vydání vyhlášky o výši ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu cestovních kanceláří pro rok 2020. Zákonné zmocnění, na jehož základě bude vyhláška vydána, zmocňuje Ministerstvo pro místní rozvoj ke stanovení konkrétní výše ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu. Vyhláška má být vydána do 30. září 2019. Jiné otázky pak nejsou vyhláškou řešeny.

Navrhovaná právní úprava splňuje požadavky čl. 79 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů, podle kterého ministerstva,

⁴ Podle § 10f odst. 1 zákona č. 159/1999 Sb. jsou pokuty uloženy za vybrané přestupky příjmem garančního fondu.

jiné správní úřady a orgány územní samosprávy mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny. Navrhovaná vyhláška je v souladu se zákonem, k jehož provedení je navržena, a v souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Články 17 až 19 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 ze dne 25. listopadu 2015 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU a o zrušení směrnice Rady 90/314/EHS požadují, aby členské státy zajistily, že pořadatelé a zprostředkovatelé spojených cestovních služeb usazení na jejich území poskytnou záruky pro případ svého úpadku. ČR provádí uvedené články zákonem, který upravuje povinné smluvní pojištění záruky pro případ úpadku nebo bankovní záruku pro případ úpadku a garanční fond. Povinnost úhrady příspěvku je uložena zákonem. Stejně tak i maximální výše příspěvku do garančního fondu. Návrh vyhlášky pouze pro daný rok upřesňuje konkrétní výši příspěvku. Návrh je plně v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Výše příspěvku do garančního fondu pro rok 2019 byla stanovena vyhláškou č. 188/2018 Sb., o výši ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu pro rok 2019, a to ve výši 0,1 % ze základu pro výpočet ročního příspěvku. Podle § 10g odst. 3 zákona č. 159/1999 Sb. stanoví výši ročního příspěvku cestovní kanceláře platnou vždy od 1. ledna následujícího kalendářního roku ministerstvo vyhláškou, a to do 30. září běžného kalendářního roku. Nebude-li do tohoto data vyhláška pro následující kalendářní rok vydána, bude výše ročního příspěvku cestovní kanceláře na následující kalendářní rok shodná s jeho výši v předchozím roce. Nezbytnost vydání vyhlášky je spatřována především ve snížení ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu, který bude nově činit 0,05 % ze základny pro výpočet.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet, ani ostatní veřejné rozpočty, neboť vyhláškou je stanovena toliko výše ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu. Vyhláška ale bude mít pozitivní dopad na podnikatelské prostředí v České republice, neboť stanovuje konkrétní výši uvedeného příspěvku, kterou budou muset cestovní kanceláře odvádět do garančního fondu. Oproti předchozímu období však dochází ke snížení ročního příspěvku do garančního fondu cestovních kanceláří. Vyhláškou č. 188/2018 Sb. byla stanovena výše příspěvku ve výši 0,1 % ze základu, nově je navrhováno snížení tohoto příspěvku na 0,05 % ze základu.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní sociální dopady, ani nemá žádné dopady na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, protože jejich práva a povinnosti neupravuje.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá negativní dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů, resp. nijak zákaz diskriminace či rovnost mužů a žen nenarušuje. Všechny cestovní kanceláře budou odvádět stejnou výši ročního příspěvku (0,05 % ze základu).

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předkládaná úprava nezasahuje do oblasti ochrany soukromí a osobních údajů a nepřináší oproti stávajícímu právnímu stavu žádná nová rizika pro ochranu soukromí a osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh vyhlášky je v souladu s rozsahem zmocnění podle § 10g odst. 3 a v žádném směru nepřesahuje kompetence Ministerstva pro místní rozvoj. Navrhovaná právní úprava stanoví výši ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu pro rok 2020. U navrhované vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení zjištěna korupční rizika.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá dopady z hlediska bezpečnosti nebo obrany státu.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1

Navrhuje se, aby výše ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu platná od 1. ledna 2020 činila 0,05 % ze základu pro výpočet ročního příspěvku do garančního fondu.

Základem pro výpočet ročního příspěvku cestovní kanceláře do garančního fondu jsou podle § 10g odst. 1 zákona roční plánované tržby cestovní kanceláře z prodeje zájezdů a z prodeje služeb cestovního ruchu, které jsou součástí spojených cestovních služeb; pokud tyto tržby mají být nižší než tržby dosažené cestovní kanceláří v předchozím roce, pak jsou základnou pro výpočet ročního příspěvku tržby z prodeje zájezdů a z prodeje služeb cestovního ruchu, které jsou součástí spojených cestovních služeb v předchozím roce.

Základem pro výpočet ročního příspěvku nově vzniklé cestovní kanceláře jsou podle § 10g odst. 2 zákona plánované tržby cestovní kanceláře z prodeje zájezdů a z prodeje služeb cestovního ruchu, které jsou součástí spojených cestovních služeb za období od jejího vzniku do konce kalendářního roku, ve kterém vznikla.

Splatnost ročního příspěvku je stanovena zákonem č. 159/1999 Sb. v termínu do 31. prosince předchozího běžného kalendářního roku, tj. do 31. 12. 2019, resp. u nově vzniklé cestovní kanceláře musí být roční příspěvek uhrazen před podáním žádosti o koncesi.⁵

K § 2

Stanovení ročního příspěvku pro rok 2019, které je upravené ve vyhlášce č. 188/2018 Sb., bude od roku 2020 již obsoletní, neboť pro rok 2020 je stanovována nová výše ročního příspěvku, a to v § 1 navrhované vyhlášky. Z toho důvodu je navrženo předmětnou vyhlášku zrušit.

K § 3

Ustanovení upravuje nabytí účinnosti vyhlášky v souladu se zmocňovacím ustanovením prováděného zákona na 30. září 2019. Vzhledem k tomu, že je třeba, aby rušená vyhláška upravující roční příspěvek na rok 2019 byla v platnosti a účinnosti po celý rok 2019, je navržena odložená účinnost zrušovacího ustanovení tak, aby vyhláška č. 188/2018 Sb. byla zrušena až k 1. lednu 2020.

⁵ Viz § 10g odst. 4 zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů.